

М.Ю. Антонченко

канд. екон. наук., доцент

доцент кафедри маркетингу ім. А.Ф.Павленка КНЕУ

Mira1969.mm27@gmail.com

ПРОЦЕС СЕРТИФІКАЦІЇ АВІАПІДПРИЄМСТВА

AIRLINE CERTIFICATION PROCESS

ПРОЦЕСС СЕРТИФИКАЦИИ АВИАПРЕДПРИЯТИЯ

Україна як член Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) і держава реєстрації цивільних повітряних суден, держава розробник авіаційної техніки та виробник авіаційної техніки (повний цикл), держава експлуатантів (АОС/Aircraft Operator Certificate) взяла на себе зобов'язання забезпечувати безпеку цивільної авіації. Забезпечення безпеки цивільної авіації - комплексний процес, який передбачає забезпечення безпеки польотів, захист цивільної авіації від актів незаконного втручання (авіаційну безпеку) та захист навколишнього середовища від шкідливого впливу з боку авіації (екологічну безпеку).

В даний час, особливо в умовах ринкових відносин, коли всім підприємствам і організаціям надане право самостійного виходу на зовнішній ринок, вони зіштовхуються з проблемою оцінки якості і надійності своєї продукції.

Міжнародний досвід свідчить про те, що необхідним інструментом гарантуючим відповідність якості продукції вимогам нормативно-технічної документації (НТД) є сертифікація. Сертифікат від лат. certim - вірно, facere – робити. Сертифікація в загальноприйнятій міжнародній термінології визначається як установлення відповідності. Національні законодавчі акти різних країн конкретизують: відповідність чому встановлюється, і хто встановлює цю відповідність.

Сертифікація - це документальне підтвердження відповідності продукції визначеним вимогам, конкретним стандартам чи технічним умовам.

Сертифікація продукції являє собою комплекс заходів (дій), проведених з метою підтвердження за допомогою сертифіката відповідності (документа), що продукція відповідає визначеним стандартам чи іншим НТД.

Процес сертифікації є формою державного контролю за діяльністю цивільної авіації. Його ціль полягає в забезпеченні безпеки польотів повітряних суден, авіаційної безпеки і якості робіт та послуг.

До основних процедур процесу сертифікації відносяться:

- первинне одержання сертифікату експлуатанта;
- продовження терміну дії сертифікату експлуатанта;
- внесення змін в експлуатаційні специфікації (ЕС) у зв'язку із змінами умов експлуатації повітряних суден;
- введення додаткових обмежень чи дозволів (виходячи з умов експлуатації повітряного судна) та виробничої діяльності компанії;

- контроль діяльності авіакомпанії органом авіаційної влади України, прийняття і виконання рішень за результатами інспекційних перевірок.

Організація та контроль процедур сертифікації покладається на керівника з якості, але загальну відповідальність покладається на керівника підприємства. Метою системи якості в процесах сертифікації є контроль, аналіз та розробка заходів для подальшого вдосконалення форм реалізації наступних його основних функцій:

- введення і збереження нормативних і методичних документів в галузі сертифікації на повітряному транспорті;
- організація розробки пакета необхідної документації для продовження дії сертифіката експлуатанта, внесення змін в експлуатаційні специфікації (ЕС) у зв'язку із змінами умов експлуатації повітряних суден;
- узгодження необхідної документації та заявок на продовження строку дії сертифіката експлуатанта, узгодження в САА (уповноважений орган з питань цивільної авіації України) змін до експлуатаційних специфікацій;
- контроль правильності оформлення сертифіката експлуатанта та експлуатаційної специфікації ;
- забезпечення своєчасного надання контрольних та робочих екземплярів сертифікатів та експлуатаційної специфікації керівництву авіакомпанії та співробітникам для роботи;
- забезпечення своєчасного відновлення контрольних екземплярів справи сертифікатів та експлуатаційних специфікацій в авіакомпанії та САА;
- забезпечення своєчасного відновлення судових документів на повітряне судно (ПС) авіакомпанії, що стосуються умов його експлуатації ;
- організація взаємодії підрозділів авіакомпанії для забезпечення своєчасного відновлення інформації в КЕ (керівництво з експлуатації), САМЕ (керівництво з підтримання льотної придатності).

Література

1. Міжнародна організація цивільної авіації // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К.:Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2001. — Т. 3 : К — М. — 792 с. — ISBN 966-7492-03-6.
2. Офіційний веб-сайт Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.icao.int>.
3. Про затвердження Правил сертифікації цивільних аеродромів України (Правила, розд.3) 29.03.2004 № 252. № 650. – Наказ Міністерства України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
4. Про затвердження Положення про систему управління безпекою польотів на авіаційному транспорті 25.11.2005 № 895 .- Наказ Державної слжби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації / Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
5. Про затвердження Правил сертифікації експлуатантів, що здійснюють експлуатацію цивільних повітряних суден (літаків) з метою виконання комерційних транспортних перевезень згідно з вимогами OPS 1 : Наказ Міністерства транспорту

та зв'язку України № 430 від 05.07.2010. – Режим доступу: <http://uapravo.net/akty/postanova-osnovni/akt8tvdx0b/index.htm>

6. TRACECA Civil Aviation Safety and Security. – Офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.tracesacivilaviation.org/>.

7. Токарев В.І., Касперович Г.Й., Карпенко М.В. Безпека польотів: Навч. посібник / В.І. Токарев, Г.Й. Касперович, М.В. Карпенко. – Національний авіаційний ун-т. — К. : НАУ, 2004. — 175с.

8. Франчук Г.М., Ісаєнко В.М. Екологія, авіація і космос: Навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г.М. Франчук, В.М. Ісаєнко. – Національний авіаційний ун-т. — К. : НАУ, 2005. — 455с.

9. Цивільна авіація України. Державна авіаційна адміністрація Міністерства транспорту України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.ukraviatrans.gov.ua/>